

Twentse
Gezondheids
Verkenning (TGV)
Gezondheid op de rails

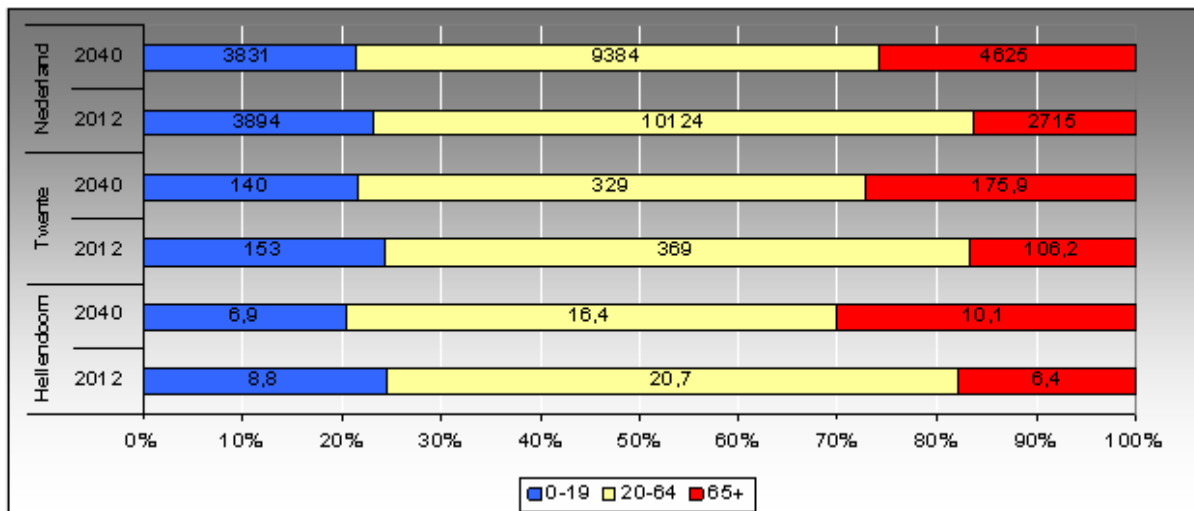

Kernboodschappen Gezondheid Hellendoorn

De GGD Twente verzamelt in opdracht van de gemeente Hellendoorn epidemiologische gegevens over de gezondheid van de bevolking in Hellendoorn en de factoren die hierop van invloed zijn. Deze gegevens komen voort uit eigen grootschalige onderzoeken en registraties, aangevuld met informatie uit landelijke en regionale databronnen. In de Twentse Gezondheids Verkenning (TGV) zijn deze gegevens op systematische wijze bijeengebracht, geanalyseerd en geïnterpreteerd. Hieronder vindt u een beschrijving van de belangrijkste uitkomsten voor de gemeente Hellendoorn.

Bevolkingskrimp en vergrijzing punt van aandacht in Hellendoorn

In de gemeente Hellendoorn wonen 35.796 mensen; 17.887 mannen en 17.909 vrouwen (jan 2012). Als we de verschillende kenmerken van de bevolking in Hellendoorn vergelijken met Twente en Nederland, vallen een aantal zaken op die aandacht behoeven. In 2040 zal de bevolking in Hellendoorn gekrompen zijn met 7% vergeleken met 2012. In Twente en Nederland neemt de bevolking nog toe met respectievelijk 3% en 7%. Daarnaast is in de gemeente Hellendoorn sprake van een sterke daling van jongeren en volwassenen en een sterke stijging van ouderen. In Hellendoorn stijgt het percentage ouderen van 18% in 2012 naar 30% in 2040. In vergelijking met Twente en Nederland is de vergrijzing in Hellendoorn hoger. Wat verder opvalt is dat het percentage laag opgeleiden in Hellendoorn hoger is dan in Twente en Nederland. In inkomen zie je deze verschillen minder terug.

Figuur 1: Bevolkingsprognose 2040 naar leeftijd voor de gemeente Hellendoorn, Twente en Nederland (in de balkjes de aantallen inwoners x 1000) (Bron: CBS Statline, 2013)

De gezondheid in Hellendoorn vergelijkbaar met Twente

Gezondheid is op verschillende manieren te meten. Vaak wordt gekeken naar het voorkomen van ziekten en aandoeningen, de levensverwachting, sterfte en doodsoorzaken, maar daarnaast wordt ook de ervaren gezondheid als maat voor gezondheid gezien. Op de meeste maten scoort Hellendoorn vergelijkbaar met Twente en Nederland:

- De gemiddelde levensverwachting bij geboorte in Hellendoorn is 80 jaar en hiermee vergelijkbaar met Twente en Nederland.
- De totale sterfte in Hellendoorn is hoger dan in Nederland. In 2012 was de totale sterfte gemiddeld 91 per 10.000 inwoners. In Twente en Nederland was dit respectievelijk 86 en 82 per 10.000 inwoners.
- Hoge bloeddruk, gewrichtsslijtage aan heupen en knieën en mobiliteitsbeperkingen zijn de meest voorkomende aandoeningen en beperkingen.
- Ervaren gezondheid is vergelijkbaar met Twente. Ouderen ervaren hun gezondheid vaker als matig tot slecht.

- Het voorkomen van depressieve gevoelens bij jongeren en het risico op depressie of angststoornis bij volwassenen en ouderen is in Hellendoorn vergelijkbaar met het Twents gemiddelde.
- Door de sterke vergrijzing in Hellendoorn is de verwachting dat mobiliteitsbeperkingen en chronische aandoeningen, zoals hoge bloeddruk en diabetes mellitus, sterk zullen toenemen in de toekomst.

Figuur 2: Gemiddelde levensverwachting bij geboorte (in jaren) per gemeente in Twente, 2009 – 2012

Leefstijl in Hellendoorn kan op een aantal aspecten beter

Op landelijk niveau ontwikkelt een aantal leefstijlaspecten zich gunstig; (overmatig) alcoholgebruik neemt af bij jongeren en het ontbijt wordt minder vaak overgeslagen dan een aantal jaren geleden. Hoe staat het met de leefstijl in de gemeente Hellendoorn ten opzichte van Twente?

- Jongeren in Hellendoorn scoren met overgewicht beter dan Twente zowel in het basis als voortgezet onderwijs. Toch behoeft dit onderwerp gezien de hoge prevalenties aandacht. Ongeveer de helft van de volwassenen en ruim de helft van de ouderen heeft overgewicht.
- Er wordt te weinig groente en fruit gegeten door jongeren en volwassenen in Hellendoorn. Het eten van groente bij met name volwassenen blijft achter bij het gemiddelde in Twente.
- Tien procent van de jongeren uit Hellendoorn geeft aan wel eens te roken; ook 10% zegt dagelijks te roken.
- Vijfendertig procent van de leerlingen uit klas 2 en klas 4 in Hellendoorn geeft aan de afgelopen vier weken aan binge-drinken (vijf of meer alcoholische drankjes bij één gelegenheid) te hebben gedaan, in Twente was dit 29%.
- Van de volwassenen in Hellendoorn rapporteert 19% overmatig alcoholgebruik, in Twente is dit 10%.
- Van alle leerlingen uit klas 2 en klas 4 uit Hellendoorn die hebben deelgenomen aan E-MOVO, gaf 12% aan wel eens softdrugs te gebruiken, tegenover 8% in Twente. Vijf procent gaf aan in de laatste 4 weken softdrugs te hebben gebruikt.
- Van de leerlingen die mee hebben gedaan aan E-MOVO en die ooit geslachtsgemeenschap hebben gehad, zegt 44% altijd een condoom te gebruiken, in Twente is dit 50%.
- Van de leerlingen uit klas 2 en klas 4 uit Hellendoorn die deel hebben genomen aan E-MOVO geeft 8% aan wel eens een seksuele ervaring te hebben gehad tegen hun zin in. 15% van de deelnemers uit Hellendoorn gaf aan een enkele keer een ongewenst seksueel voorstel te hebben gehad via internet en 6% meerdere keren.

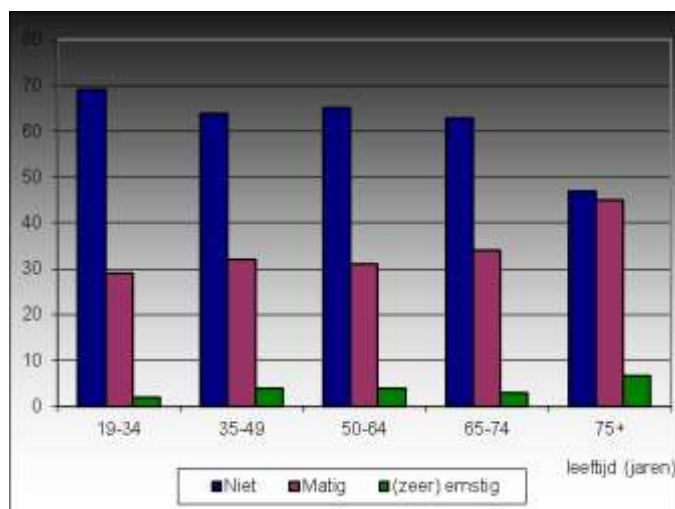
Tabel 1: Leefstijl kenmerken (in %) naar leeftijd en geslacht voor Hellendoorn en Twente (Bron: Twente in Balans 2011, E-MOVO 2011, Volwassenenonderzoek 2012, Ouderenonderzoek 2010)

	Hellendoorn			Twente		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Overgewicht (matig/ernstig)						
3 jarigen	12	8	11	9	12	11
5-6 jarigen	8	13	11	13	18	15
10-11 jarigen	13	19	16	18	19	19
13-14 jarigen	17	11	14	20	18	19
20-65 jarigen	54	38	46	56	42	49
65+ ers	64	62	63	64	58	61
Voldoet aan beweegnorm						
13-16 jarigen	23	22	22	18	18	18
20-65 jarigen	72	84	78	70	65	67
65+ ers	63	50	55	60	54	57
Roken (wel eens/dagelijks)						
13-16 jarigen	23	16	20	18	17	17
20-65 jarigen	27	21	24	31	24	27
65+ ers	13	11	12	14	10	12
Overmatig alcoholgebruik						
13-16 jarige	39	32	35	32	27	29
20-65 jarigen	29	8	19	14	6	10
65+ ers	10	5	7	11	7	8

Aandacht voor sociale omgeving blijft belangrijk

De sociale omgeving is een verzamelaar voor de deelname, betrokkenheid en binding van mensen met het sociaal leven. Het hebben van voldoende en goede sociale relaties gaat gepaard met een gunstige lichamelijke en psychische gezondheid. Hoe is de situatie in Hellendoorn?

- Van de volwassenen in Hellendoorn gaf 3% aan zich (zeer) ernstig eenzaam te voelen (Twente; 6%). Van de ouderen gaf 5% zich aan (zeer) ernstig eenzaam te voelen (Twente: 6%). Eenzaamheid neemt toe met de leeftijd.
- 40% van de volwassenen in Hellendoorn doet vrijwilligerswerk (Twente: 33%). Dit neemt enigszins toe met de leeftijd en ook met het opleidingsniveau. Van de ouderen geeft 35% aan vrijwilligerswerk te doen (Twente: 31%).
- Van de volwassenen in Hellendoorn geeft 21% aan het afgelopen jaar mantelzorg te hebben gegeven, vergelijkbaar met de rest van Twente. Bij ouderen in Hellendoorn is dit 14%. De meerderheid ziet het geven van mantelzorg nauwelijks als belasting.
- Van de leerlingen uit Hellendoorn geeft 16% aan de laatste 3 maanden wel eens gepest te zijn. In Twente is dit 13%. Twee procent van de leerlingen in Hellendoorn gaf aan meerdere keren per week te zijn gepest. Pesten gebeurt vaker op het vmbo dan op het havo/vwo.

Figuur 3: Gevoelens van eenzaamheid naar leeftijd in de gemeente Hellendoorn (Bron: Volwassenenonderzoek 2012, Ouderenonderzoek 2010)

Fysieke omgeving in Hellendoorn goed

Fysieke omgeving wordt bepaald door het milieu en de inrichting van de leefomgeving. De aanwezigheid van groen in de directe omgeving heeft een positief effect op verschillende aspecten van de gezondheid. Hellendoorn scoort positief op belangrijke onderdelen van de fysieke omgeving;

- In Nederland is de gemiddelde afstand tot het dichtstbijzijnde bos 2,1 kilometer. Voor inwoners van Hellendoorn is de gemiddelde afstand tot het dichtstbijzijnde bos 0,9 kilometer. In Hellendoorn is er per woning 218 vierkante meter openbaar groen binnen 500 meter van de woning beschikbaar. Dit is boven de norm uit de Nota Ruimte van 75 vierkante meter groen per woning. 91% gaf aan tevreden te zijn over het groen in de omgeving. Landelijk is dit 81%. In de gemeente Hellendoorn is het gemiddeld aantal kinderen per hectare speelruimte 62; dit is meer dan het gemiddelde voor Overijssel (55) en Nederland (49).
- Het grootste deel van de volwassenen in Hellendoorn heeft een koopwoning; 83%. Dit is hoger dan in de rest van Twente, waar 76% rapporteert een koopwoning te hebben. 97% van de volwassenen geeft een voldoende voor hun woning.

Zorg- en voorzieningengebruik in Hellendoorn vergelijkbaar met Twente

- De gemiddelde contacttijd en de gemiddelde aantal contacten met de huisarts is vergelijkbaar met Twente.
- In Hellendoorn is de zorgvraag voor chronische aandoeningen het hoogst .
- Het medicijngebruik in Hellendoorn is vergelijkbaar met Twente. Maagmiddelen waren de meest voorgeschreven geneesmiddelen, gevolgd door cholesterolverlagers en kalmeringsmiddelen.
- In 2012 waren 433 kinderen van 0 tot en met 17 jaar, waarvan de ouders in de gemeente Hellendoorn wonen, in Jeugdzorg, 5% van het totaal aantal kinderen (Twente: 5%). Daarnaast waren ook nog 75 kinderen van 18-23 jaar geregistreerd (dit laatste is een onderschatting, omdat deze gegevens niet door Mediant aangeleverd worden omdat deze jongeren iets meer onder de jeugdregistraties vallen).
- Bekendheid van Wmo/zorgloket is hoog onder ouderen in Hellendoorn; 91% geeft aan bekend te zijn met deze voorziening. In Twente is dit 82%.
- Ouderen maken vooral gebruik van hulp bij administratieve of financiële activiteiten.

Meer weten?

EMAIL

info@ggdtwente.nl

TWITTER

[@TwentseGV](https://twitter.com/TwentseGV)

WEBSITE

twentsegezondheidsverkenning.nl

